

Samveldi er eitt gott alternativ

Oddagrein

Loksins kom fyrsta alternativvið til fullveldispolitikkinn hjá landsstýrinum, nú Javnaðarflokkurin legði fram sína hugsan um, hvussu vit menna samfelagið til veruligt foroykskt sjálvstýri.

Tann loysingaralda, sum floymt hevur yvir landið síðani síðsta vár, er fjarað nakað út, men ásannast má, at Hogni Hoydal, landsstýrismaður í fullveldismálum ikki hevur fingið serliga nógv kvalifiserað mótspæl higartil.

Javnaðarflokkurin skjýtur upp, at ein samveldissáttmáli verður gjørdur millum Føroyar og Danmark - tvey lond, sum politiskt samráðast fram til, at tey hvør í sínum lagi eru sjálvstøðug og javnsett í ríkisfelagsskapi hvørt við annað. Felt í hendan sáttmála skal verða, at foroyingar gera av, nær vit yvirtaka ymsu málsøkini - eisini tey, sum ikki kunnu yvirtakast sambært heimastýrslógini.

Ein flokkur sum Javnaðarflokkurin kann ikki gera sama val, sum eitt nú Tjóðveldisflokkurin hevur gjørt: Siga nei til at bota um sjúkradagpeningaviðurskiptini hjá tímaløntum, siga nei til at taka av karenslagsaskipanina ella siga nei til at hækka fólk-apersjónina - við teirri undanfærslu, at hetta fer at taka møntróini undan fullveldisáttlanunum.

Tann parturin, sum kanska vigar mest hjá meiniga foroyinginum er, tá tosað verður um ríkisveitingina. Meðan samgongan hevur stungið út í kortið, at vit ein ávísan dag taka fulla loysing - og ein ávísan dag seinni frásiga okkum alla ríkisveitingina, so skjýtur Javnaðarflokkurin upp, at ríkisveitingin minkar í tráð við vøxturin í tjóðarbúskapinum.

Tað er ikki rætt, tá borið verður fram, at ríkisstuðulin er orsökini til allar ólukkan í Føroyum. Tað er eingin sjálvfylgja, at menningin steðgar av tí, at vit fáa stuðul. Um hetta var rætt, so var eingin menning hend í Føroyum ta tíðina, vit hava fingið ríkisstuðul. Men so er ikki. Stuðulin hevur verið nýttur til at menna samfelagið - at menna samfelagið til at standa á egnum beinum, og soleiðis eiga vit at halda fram. So hvørt tjóðarbúskapurin veksar eiga vit at brúka ein part til at minka um ríkisveitingina.

Tá ríkisveitingin á henda hátt er burtur - so hava vit tað fantastiska høvi - at vit kunna velja loysing frá Danmark - uttan búskaparlaga perspektivið!

Sosialurin

Viðmerking:

Sjálvstýri uttan loysing

Fortreytin fyri øllum broytingum, eisini teimum á sjálvstýrisleið, er, at vit hava eitt samhaldsfast samfelag fyri fræls menniskju, har umsorganin fyri felags áhugamálum og vælferð fólksins er í háseti

Tórsgadin legði Javnaðarflokkurin á tíðindafundi fram bóklingin: "Hetta vil Javnaðarflokkurin á sjálvstýrisleið". Eftir rættliga drúgt arbeiði, har roynt hevur verið at ítøkilgera teir tankar, sum hava ligið aftan fyri hugtakið sjálvstýrslóg, verður nú bóðskapur flokksins borin út í hvørt hús í landinum, soleiðis at hvør í sínum lagi kann gera sær sínar metingar.

Politikkur Javnaðarflokksins hevur frá fyrsta degi bygt á, at fortreytin fyri øllum broytingum eisini teimum á sjálvstýrisleið, er, at vit hava eitt samhaldsfast samfelag fyri fri og fræls menniskju, har umsorganin fyri felags áhugamálum og vælferð fólksins er í háseti. Og hesar politisku fortreytir eru ikki broyttar í dag, tvørturímóti. Hetta er okkara grundstøði, og allar okkara politikkarar eisini sjálvstýrslóggir byggja á hetta fundamentið.

Javnaðarfólk savnast ikki um javnaðarhugsjónina, tí vit eru so og so samd um sjálvstýrslóggir. Nei, vit eru samd um okkara grundstøði. Vit eru samd um tær politisku fortreytirnar. Og rætt skal vera rætt, vit eru rættliga ósamd um, hvat skal henda á sjálvstýrisleið. Tí hevur tað eisini verið torført hjá flokkinum at stinga út í kortið á sjálvstýrslóggir, men nú er tað so gjørt, og vónandi fær uppskotið góða undirtøku.

Og flokkurin hevur bygt

sín sjálvstýrslóggir á rætta grundstøði. Vit koma ikki við romantiskum dreymum um, hvussu viðurskiptini verða loyst. Nei, vit byggja allan politikkinn á, at fólksins vælferð fær fyrsta prioritet. Vit offra ikki fólksins vælferð á sjálvstýrslóggir.

Tí fara vit ikki úr ríkisfelagsskapinum, og tí siga vit, at ríkisstuðulin bert minkar í takt við eina okta framleiðslu her heima. Ikki eina framleiðslu, sum møguliga fer at koma, men eina framleiðslu, sum er staðfest.

Tjóðveldisfólk savnast um Tjóðveldisflokkinn, tí tey eru samd um, at málið fyri tey er, at Føroyar loysa frá Danmark. Hetta bindur tey saman, og tað skulu vit onnur sjálvandi eisini virða. Men so eru tey rættliga ósamd um onnur samfelags viðurskipti, og tað siggja vit eisini í dagsins politikki, har ein partur av Tjóðveldisflokkinum liggur langt til høgri, meðan nokur liggja á kós við Javnaðarflokkinn. Og soleiðis hevur tað altið verið í Tjóðveldisflokkinum, har grundstøðið er loysingin ella fullveldið.

So hesir báðir flokkar hava ymsk grundstøði.

Nú fer bóðskapur Javnaðarflokksins út til fólksins meting, og vit fara í tí sambandinum at halda fundir runt um í landinum, har vit fara at greiða nærri frá, og har vit fara at kjakast við fólk um sjálvstýrslóggir.

Fjølmiðlarnir royndu so í

gjár at bera boðina fram um henda góða faldara. Ymskt var, hvussu hetta hepnadist. Onkrir av hesum tíðindamonnum høvdu stórar trupulleikar av at halda seg objektivar, meðan uppfatur aðrir lótu journalistisku uppgávuna upp í hendurnar á Hogni Hoydal. Men tað bleiv tað avgjørt ikki betur av.

Eg veit ikki, hví tað er vorðið so loðið her á landi, at um onkur dattar sær fram við sínum hugsanum um sjálvstýrslóggir og hesar ikki eru í tráð við hugsanini hjá teimum ráðandi, so skal alt leggjast fram fyri Hogni Hoydal, sum skal fella endaliga dómin. Minnir ikki sort um, tá ið pávin í Rom skal taka dagar ímillum, hvat er rætt, og hvat ikki er rætt í trúarspurningum. Hansara orð verða nevnd: "Ex Catedra", og hann hevur sjálvandi altið rætt.

Men hvat segði Hogni Hoydal fyrradagin. M. a. minnst eg nokulunda hesi brotini:

- hetta er bert eitt framhald av galdandi heimastýrslóggir

- nú er lítil og eingin munur millum Javnaðarflokkinn og samgonguna

- her er stórir munur á, hvat samgongan vil, og hvat Javnaðarflokkurin vil

- eg sakni, at Javnaðarflokkurin sigur okkum, hvat munurin er á teirra og okkara uppskoti

Men av hesum verður málið

Jóannes Eidesgaard, formaður Javnaðarflokksins

bara gruggað meira til. Og eg haldi, at tíðindamenn áttu at havt givið Hogni neyðugu tíðina, aðrenn teir bóðu hann "ex catedra" fella endaliga dómin.

Men latið okkum nú geva Føroya fólk sjálvi møguleikan óheft at taka støðu.

Nú er ikki longur bert talan um fullveldi ella einki. Nú finst eitt alternativ.

Ein av rithovundunum av faldaranum segði so rámandi:

Javnaðarflokkurin vil hava sjálvstýri uttan loysing Samgongan vil hava loysing uttan sjálvstýri.

Jóannes Eidesgaard floksformaður

Viðmerking til Tryggingarbata, felag fyri tryggingartakarar

Nýggju tryggingartilboðini hjá Tryggingarfelagnum Føroyar koma í gildi frá 1. febrúar. Hetta er galdandi fyri A, F og G-tryggingarnar. So skjótt sum møguligt og í seinasta lagi 1. mei koma hinar tryggingarnar í

gildi, við undantaki av úrvalskundanum, sum fær boð seinni.

Ein kann tí siga, at heildarproduktið ikki verður almennakunnuft fyrr enn seinni út á árið, við tað at framhaldandi verður arbeiði

við broytingum, har øll tryggingarskipanin verður endurskoðað.

I tí partinum av broytingunum í bilatryggingini, sum higartil er almennakunngjørdur, er eingin aldursfrádráttur. Men tað er ikki einstýðandi við, at aldursfrádrátturin ikki hevur verið viðgjørdur, og at hesin ikki seinni undir einum ella øðrum formi verður lagdur inn í skipanina.

Spurningurin stendur heilt opin, tí aldursfrádráttur er bert ein partur av teirri sera umfangandi skipan, sum verður endurskoðað í inniverandi ári.

v. Tryggingarfelagið Føroyar Jens Peter Arge, forstj.

Jens Peter Arge, forstjóri Tryggingarfelagnum Føroyar

REPROZ
GRAFISKAR LOYSNIR

Tel +298 31 95 40
Fax +298 31 75 41
Alt innan prentlutur

Email: jakzac@post.olivant.fo